

Lag

om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Ikraftträdande och lagar som upphävs samt tillämpning av lagarna

1 §

Ikraftträdande

Lagen om välfärdsområden (/) träder i kraft den 1 juli 2021.

Bestämmelserna i 16, 22, 26, 27 och 29—33 §, 6—9 kap., 78—91, 113, 114, 125 och 129 § samt 15 och 16 kap. i lagen om välfärdsområden tillämpas från och med den 1 mars 2022 och 2 kap., 120, 122—124 och 149 § i den lagen från och med den 1 januari 2023. Lagens 23—25, 28 och 75—78 § tillämpas för första gången vid välfärdsområdesvalet 2022. Välfärdsområdets första budget och bokslut som ska upprättas på det sätt som avses i 13 kap. i lagen om välfärdsområden och granskas på det sätt som avses i 14 kap. i den lagen är budgeten och bokslutet för 2021.

Lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) träder i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna i 6 § 2 mom., till den del de gäller Helsingfors stad, i 7 § 2 mom. samt i 11, 40, 50 och 51 § träder dock i kraft den 1 mars 2022. Planer och beslut som hänger samman med de uppgifter som avses i nämnda bestämmelser ska godkännas senast den 31 december 2022. Bestämmelserna i 22 och 23 § träder i kraft den 1 mars 2022. De i nämnda paragrafer avsedda riksomfattande målen för social- och hälsovården ska fastställas och delegationen för social- och hälsovård tillsätts för den mandatperiod som börjar vid ingången av 2023 senast den 31 december 2022. Bestämmelserna i 24 § träder i kraft den 1 mars 2022. De förhandlingar som avses i den paragrafen ska hållas för första gången före utgången av 2022. Bestämmelserna i 25, 26 och 60 § träder i kraft den 1 mars 2022. Bestämmelserna i 35—39 § träder i kraft den 1 mars 2022. De första samarbetsavtalen mellan välfärdsområden ska godkännas före utgången av 2025. Vid utfärdande av en sådan förordning av statsrådet som avses i 35 § 1 mom. tillämpas dessutom 34 §. Begränsningen i 13 § 3 mom., enligt vilken välfärdsområdet inom brådiskande vård och jour dygnet runt får anlita anskaffad och inhyrd arbetskraft endast för att komplettera sin egen personal, tillämpas först från och med den 1 januari 2026. Bestämmelserna i 14 § 2—9 mom. och 15—17 § tillämpas bara på avtal mellan välfärdsområden, om inte avtalsparterna kommer överens om något annat.

Lagen om ordnande av räddningsväsendet (/) träder i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna i 8 och 9 § träder dock i kraft den 1 mars 2022. De i nämnda paragrafer avsedda riksomfattande målen för räddningsväsendet ska fastställas och delegationen för räddningsväsendet tillsätts för den mandatperiod som börjar vid ingången av 2023 senast den 31 december 2022. Bestämmelserna i 10 § träder i kraft den 1 mars 2022. De förhandlingar som avses i den paragrafen ska hållas för första gången före utgången av 2022. Bestämmelserna i 11 § träder i kraft den 1 mars 2022. De första besluten om servicenivå i enlighet med 6 § i den lagen ska fattas senast den 1 december 2023. Innan det första beslutet om servicenivå har fattats tillämpas de

beslut om servicenivå som det lokala räddningsväsendet har fattat för området i fråga med stöd av räddningslagen (379/2011).

Lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/) träder i kraft den 1 januari 2023. Lagens 8 § 2 mom. träder dock i kraft vid den tidpunkt när grundavtalet för HUS-sammanslutningen godkänns så att de planer och beslut som har samband med de uppgifter som avses i den bestämmelsen ska godkännas senast den 31 december 2022.

2 §

Lagar som upphävs

Genom denna lag upphävs

- 1) folkhälsolagen (66/1972),
- 2) lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), med undantag av 28 och 29 §,
- 3) lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992), och
- 4) lagen om statsunderstöd för det lokala räddningsväsendet (1122/2003).

3 §

Tillämpning av lagen på Helsingfors stad och på Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS)

Bestämmelserna i 4 § samt 3 och 4 kap. om överföring av organiseringsansvaret för social- och hälsovården och räddningsväsendet samt om personal och egendomsarrangemang tillämpas inte på överföringen av Helsingfors stads organiseringsansvar för social- och hälsovården och räddningsväsendet, och inte heller på personalen och egendomsarrangemangen vid Helsingfors stad och Helsingfors specialomsorgsdistrikt. I fråga om Helsingfors stads skyldighet att delta i den temporära HUS-beredningsgruppens arbete, i fråga om bildandet av HUS-sammanslutningen och tackning av underskott, i fråga om den ingående balansräkningen för social- och hälsovården och räddningsväsendet samt i fråga om inrättandet av det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning tillämpas vad som föreskrivs i 9, 12—14, 33, 45 och 46 §, 6 kap. samt 60 och 63 §.

Helsingfors stad håller inte välfärdsområdesval enligt vad som avses i 16 §.

På samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) tillämpas vad som föreskrivs i 4, 9, 12—14, 18, 19, 27, 33—42, 49 och 50 §, 6 kap. samt 63 och 64 § om överföring av organiseringsansvar, överföring av personal och egendom, tackning av underskott och överskott, statsborgen samt inrättandet av det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning och om vissa andra frågor som har samband med verkställigheten. Bestämmelser om bildandet av HUS-sammanslutningen finns i 5 kap.

4 §

Övergång av organiseringsansvar

Ansvar att ordna social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård övergår från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena den 1 januari 2023. Det organiseringsansvar som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland och lagen om ordnande av social- och hälsovård övergår till HUS-sammanslutningen den 1 januari 2023.

Ansvar att ordna räddningsväsendet enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet övergår från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena den 1 januari 2023.

2 kap.

Bildande av välfärdsområden och temporär förvaltning

5 §

Bildande av välfärdsområden

De välfärdsområden som avses i 2 § i lagen om välfärdsområden ska bildas som offentlighetsrättsliga samfund dagen då denna lag träder i kraft.

6 §

Landskapsindelning

Landskapens namn och områden är som följer:

1) landskapet Nyland vars område bildas av kommunerna Askola, Borgnäs, Borgå, Esbo, Grankulla, Hangö, Helsingfors, Hyvinge, Högfors, Ingå, Kervo, Kyrkslätt, Lapträsk, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Nurmijärvi, Pukkila, Raseborg, Sibbo, Sjundeå, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis,

2) landskapet Egentliga Finland vars område bildas av kommunerna Aura, Gustavs, Kimitoön, Koski Tl, Laitila, Loimaa, Lundo, Marttila, Masku, Mynämäki, Nousis, Nystad, Nådendal, Oripää, Pargas, Pemar, Pyhäranta, Pöytyä, Reso, Rusko, Sagu, Salo, Somero, S:t Karins, Tövsala, Vehmaa och Åbo,

3) landskapet Satakunta vars område bildas av kommunerna Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Nakkila, Päämark, Raumo, Sastmola, Siikainen, Säkylä och Ulvsby,

4) landskapet Egentliga Tavastland vars område bildas av kommunerna Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Janakkala, Jockis, Loppi, Riihimäki, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

5) landskapet Birkaland vars område bildas av kommunerna Akaa, Birkala, Ikalas, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmoinen, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virdois och Ylöjärvi,

6) landskapet Päijänne-Tavastland vars område bildas av kommunerna Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahtis, Orimattila, Padasjoki och Sysmä,

7) landskapet Kymmenedalen vars område bildas av kommunerna Fredrikshamn, Kotka, Kouvolan, Miehikkälä, Pyttis och Virolahti,

8) landskapet Södra Karelen vars område bildas av kommunerna Imatra, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaari och Villmanstrand,

9) landskapet Södra Savolax vars område bildas av kommunerna Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Nyslott, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, S:t Michel och Sulkava,

10) landskapet Norra Savolax vars område bildas av kommunerna Idensalmi, Jorois, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

11) landskapet Norra Karelen vars område bildas av kommunerna Heinävesi, Ilomants, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi och Valtimo,

12) landskapet Mellersta Finland vars område bildas av kommunerna Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

13) landskapet Södra Österbotten vars område bildas av kommunerna Alajärvi, Alavo, Bötom, Etseri, Evijärvi, Ilmajoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lappo, Seinäjoki, Soini, Storkyro, Storå, Vimpeli och Östermark,

14) landskapet Österbotten vars område bildas av kommunerna Jakobstad, Kaskö, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Laihela, Larsmo, Malax, Nykarleby, Närpes, Pedersöre, Vasa och Vörå,

15) landskapet Mellersta Österbotten vars område bildas av kommunerna Halsua, Kannus, Karleby, Kaustby, Lestijärvi, Perho, Toholampi och Vetil,

16) landskapet Norra Österbotten vars område bildas av kommunerna Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Ii, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kuusamo, Kårsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala och Ylivieska,

17) landskapet Kajanaland vars område bildas av kommunerna Hyrynsalmi, Kajana, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo och Suomussalmi,

18) landskapet Lappland vars område bildas av kommunerna Enare, Enontekis, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Torneå, Utsjoki och Övertorneå.

Bestämmelser om ändring av landskapsindelningen finns i lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap (/).

7 §

Välfärdsområdenas namn och geografiska omfattning

Välfärdsområdenas namn och geografiska omfattning är som följer:

1) Egentliga Finlands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Egentliga Finland,

2) Satakunta välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Satakunta,

3) Egentliga Tavastlands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Egentliga Tavastland,

4) Birkalands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Birkaland,

5) Päijänne-Tavastlands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Päijänne-Tavastland,

6) Kymmenedalens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Kymmenedalen,

7) Södra Karelens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Södra Karelen,

8) Södra Savolax välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Södra Savolax,

9) Norra Savolax välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Norra Savolax,

10) Norra Karelens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Norra Karelen,

11) Mellersta Finlands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Mellersta Finland,

12) Södra Österbottens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Södra Österbotten,

13) Österbottens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Österbotten,

14) Mellersta Österbottens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Mellersta Österbotten,

15) Norra Österbottens välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Norra Österbotten,

16) Kajanalands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Kajanaland,

17) Lapplands välfärdsområde, som består av kommunerna i landskapet Lappland.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. omfattar landskapet Nyland följande välfärdsområden (*välfärdsområdena i Nyland*):

- 1) Östra Nylands välfärdsområde, som består av följande kommuner i landskapet Nyland: Askola, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo,
- 2) Mellersta Nylands välfärdsområde, som består av följande kommuner i landskapet Nyland: Borgnäs, Hyvinge, Mäntsälä, Nurmijärvi, Träskända och Tusby,
- 3) Västra Nylands välfärdsområde, som består av följande kommuner i landskapet Nyland: Esbo, Hangö, Ingå, Högfors, Grankulla, Kyrklätt, Lojo, Raseborg, Sjundeå och Vichtis,
- 4) Vanda och Kervo välfärdsområde, som består av följande kommuner i landskapet Nyland: Vanda och Kervo.

På ändring av ett välfärdsområde som avses i 1 och 2 mom. tillämpas lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap.

8 §

Temporära beredningsorgan för välfärdsområdena

Ett temporärt beredningsorgan i varje välfärdsområde ska bereda inledandet av välfärdsområdets verksamhet och förvaltning tills välfärdsområdesfullmäktige har valts och den välfärdsområdesstyrelse som tillsatts av välfärdsområdesfullmäktige har inlett sin verksamhet.

Så fort denna lag har trätt i kraft ska kommunerna, samarbetsområdena för primärvård och socialvård, sjukvårdsdistriktet, specialomsorgsdistriktet och räddningstjänsten i välfärdsområdet (parterna) avtala om det temporära beredningsorganets sammansättning och om vilken myndighet som ska tillsätta beredningsorganet. I välfärdsområdena i Nyland ingår ingen representant för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) i det temporära organet. Medlemmarna i beredningsorganet ska utses bland tjänsteinnehavare hos parterna som har god sakkunskap om verksamheten och ekonomin inom sitt verksamhetsområde. Finansministeriet ska underrättas om tillsättandet av beredningsorganet.

Om parterna inte har nått en överenskommelse om tillsättande av ett temporärt beredningsorgan inom två månader efter ikraftträdandet av denna lag ska parterna omedelbart underrätta finansministeriet om saken. Statsrådet tillsätter då ett beredningsorgan på förslag av finansministeriet. I så fall ska det sjukvårdsdistrikt i området som har det största befolkningsunderlaget ansvara för det administrativa stödet till beredningsorganet. I välfärdsområdena i Nyland ska den största kommunen i varje område ansvara för detta stöd. Ett beredningsorgan som tillsätts av statsrådet ska ha sammanlagt sju medlemmar från kommunerna och samarbetsområdena för primärvård och socialvård i välfärdsområdets område, två från sjukvårdsdistriktet, en från specialomsorgsdistriktet och en från räddningstjänsten, samt en ersättare för varje medlem. I välfärdsområdena i Nyland ska dock ingen representant utses för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) till det temporära organet.

Ett beslut som gäller tillsättande av ett beredningsorgan och som fattats av den kommunala myndighet som parterna kommit överens om eller av statsrådet får inte överklagas genom besvär.

När det temporära beredningsorganet har tillsatts ska det sjukvårdsdistrikt som har tillsatt organet eller som avses i 3 mom. se till att beredningsorganet kallas till sitt första sammanträde. Den till åren äldsta medlemmen i beredningsorganet för ordet vid det första sammanträdet tills beredningsorganet har valt ordförande och vice ordförande. Den som parterna har kommit överens om eller det sjukvårdsdistrikt som avses i 3 mom. ska ordna med mötes- och arbetsutrymmen för beredningsorganet samt se till att organet också i övrigt har förutsättningar att utföra sitt arbete. Sjukvårdsdistriktet i fråga har också ansvar för den ekonomi- och personalförvaltningsservice som beredningsorganets verksamhet och personal förutsätter, och för att bereda budgeten för 2021 och 2022.

En övervakningsgrupp kan tillsättas med uppgift att övervaka och stöda välfärdsområdet när området inleder sin verksamhet och sin förvaltning.

På det temporära organet tillämpas vad som föreskrivs i 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) om sammansättningen av organ inom den offentliga förvaltningen och organ som utövar offentlig makt.

Medlemmarna i det temporära organet omfattas av bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen (39/1889) om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter sitt uppdrag.

9 §

Temporär HUS-beredningsgrupp

Den temporära HUS-beredningsgruppen är en del av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) och tillsätts av sjukvårdsdistriktets styrelse.

De temporära beredningsorganen för välfärdsområdena i Nyland samt Helsingfors stad ska utse sex medlemmar samt ersättare för var och en av dessa till den temporära HUS-beredningsgruppen, en medlem från Helsingfors stad, en medlem från varje välfärdsområde i Nyland och en från samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS). Tjänsteinnehavare vid välfärdsområdena ovan, vid Helsingfors stad och vid samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) som är väl förtrogna med verksamheten och ekonomin inom sitt verksamhetsområde kan utses till medlemmar i den temporära beredningsgruppen.

Ordförande för den temporära HUS-beredningsgruppen ska vara den medlem som utsetts av Helsingfors stad och vice ordförande den medlem som utsetts av Västra Nylands välfärdsområde.

Medlemmarna och ersättarna i den temporära HUS-beredningsgruppen ska utses utan dröjsmål efter det att denna lag har trätt i kraft.

Beslutet om tillsättande av en temporär HUS-beredningsgrupp får inte överklagas genom besvär.

I fråga om den temporära HUS-beredningsgruppens sammansättning tillämpas 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män.

När de sköter sitt uppdrag omfattas medlemmarna i HUS-beredningsgruppen av bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen om straffrättsligt tjänsteansvar.

10 §

Det temporära beredningsorganets uppgifter och behörighet

Det temporära beredningsorganet leder beredningsarbetet inriktat på att inleda välfärdsområdets verksamhet och förvaltning och utövar därmed sammanhängande beslutanderätt, samt för talan i frågor som gäller dess uppgifter, tills välfärdsområdesfullmäktiges mandattid börjar. Beredningsorganet får inom sig tillsätta sektioner som har hand om särskilda uppgifter och överföra beslutanderätt i dessa uppgifter till sektionerna.

I samarbete med de myndigheter från vilka det övergår uppgifter och personal som utför uppgifterna till välfärdsområdet ska beredningsgruppen

- 1) utreda vilken personal som övergår till välfärdsområdet och för välfärdsområdesfullmäktige bereda förslag till övergångsplan och övergångsavtal för personalen,
- 2) delta i utredandet av vilken fast och lös egendom som övergår till välfärdsområdet,
- 3) delta i utredandet av vilka avtal som övergår till välfärdsområdet och de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till dem,
- 4) delta i utredandet av de informations- och kommunikationstekniska system och lösningar som stöder skötseln av de förvaltnings- och serviceuppgifter som övergår till välfärdsområdet,
- 5) bereda organiseringen av välfärdsområdets verksamhet och förvaltning samt valet av revisor,
- 6) besluta om välfärdsområdets budget för 2021 och 2022,

- 7) delta i ordnandet av det första välfärdsområdesvalet,
- 8) bereda andra ärenden med direkt anknytning till inledandet av välfärdsområdets verksamhet och förvaltning,
- 9) bereda och genomföra riskhantering som gäller punkterna 1—8.
Beredningsorganets behörighet är begränsad så att det får
 - 1) anställa personer endast i tidsbestämda tjänste- eller arbetsavtalsförhållanden med välfärdsområdet på så sätt att dessa förhållanden upphör senast den 31 december 2023,
 - 2) ingå bindande avtal för välfärdsområdet som gäller endast för viss tid, på så sätt att de upphör senast den 31 december 2023.I fråga om förfarandet i beredningsorganet tillämpas bestämmelserna i lagen om välfärdsområden.

11 §

Den temporära HUS-beredningsgruppens uppgifter

Den temporära HUS-beredningsgruppen ska bereda ett förslag till grundavtal för HUS-sammanslutningen.

Den temporära HUS-beredningsgruppen ska dessutom bereda de ärenden som måste behandlas av HUS-sammanslutningens högsta organ när det sammanträder, av fullmäktige i välfärdsområdena i Nyland när dessa sammanträder och av Helsingfors stadsfullmäktige för att HUS-sammanslutningen ska kunna bildas och dess verksamhet inledas.

Bestämmelser om den temporära HUS-beredningsgruppens uppgifter när det gäller att bereda det första sammanträdet för det organ som utövar högsta beslutanderätt i HUS-sammanslutningen finns i 46 §. Den temporära beredningsgruppens arbete upphör när det organ som utövar högsta beslutanderätt i HUS-sammanslutningen har valt en styrelse för sammanslutningen.

Det förslag av den temporära HUS-beredningsgruppen som avses i 1 mom. eller som den temporära HUS-beredningsgruppen lämnar i samband med den beredning som avses i 2 mom. ska utgöra grundförslaget från vilket behandlingen i det organ som utövar högsta beslutanderätt i HUS-sammanslutningen utgår.

12 §

Skyldighet att delta i beredningen

Kommunerna, samarbetsområdena för primärvård och socialvård, sjukvårdsdistrikten, specialomsorgsdistrikten, räddningsväsendet och vid behov andra myndigheter i varje välfärdsområde ska delta i beredningsarbetet med vilket välfärdsområdets verksamhet och förvaltning inleds, och ge välfärdsområdet behövlig handräckning i detta arbete.

13 §

Rätt att få uppgifter

Oberoende av bestämmelserna om sekretess har välfärdsområdets myndigheter rätt att av kommunerna, samarbetsområdena för primärvård och socialvård, sjukvårdsdistriktet, specialomsorgsdistriktet och räddningsväsendet i välfärdsområdet få de uppgifter som är nödvändiga för det beredningsarbete med vilket välfärdsområdets verksamhet och förvaltning inleds.

Kommuner och samkommuner ska oberoende av bestämmelserna om sekretess förse välfärdsområdet med följande i 1 mom. avsedda uppgifter som är nödvändiga för det beredningsarbete med vilket välfärdsområdets verksamhet och förvaltning inleds:

- 1) personal som avses i 18 § och som övergår till välfärdsområdet,

2) kunderna inom de uppgifter och tjänster som överförs till välfärdsområdet, dock inte klient- och patientuppgifter som hör till social- och hälsovården,

3) driftsekonomin för de uppgifter och därmed sammanhängande stödtjänster som övergår till välfärdsområdet,

4) uppgifter som behövs för de sammanställningar som avses i 21 och 26 §.

Kommuner och samkommuner ska överlämna de i 2 mom. avsedda uppgifterna i elektronisk form till välfärdsområdet. Välfärdsområdet ska avtala närmare med kommunerna och samkommunerna om hur överlämnandet ska genomföras.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. och om tidsfrister, form och tillvägagångssätt för överlämnandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Information

Det temporära beredningsorganet och den temporära HUS-beredningsgruppen ska informera invånare, serviceanvändare, kommuner, organisationer och andra sammanslutningar i området om beredningen inriktad på att inleda välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens verksamhet och förvaltning, och vid behov ge dem möjlighet att yttra sig då betydande ärenden bereds.

15 §

Finansiering av beredningen av välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens verksamhet samt av vissa av Helsingfors stads uppgifter

Staten beviljar välfärdsområdena statsunderstöd för de kostnader de har 2021 och 2022 av att inleda sin verksamhet och förvaltning. I fråga om de allmänna grunderna för beviljande av statsunderstöd och i fråga om användningen av och tillsynen över statsunderstödet iakttas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs på författningsnivå eller något annat följer av statsbudgeten. Det understöd som avses i 5 § i statsunderstödslagen får betalas till ett välfärdsområde och till HUS-sammanslutningen utan ansökan och utbetalningen kräver inte att välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen deltar i finansieringen.

Det temporära beredningsorganet ska lämna välfärdsområdesfullmäktige en redogörelse för hur anslaget för 2021 och 2022 har använts.

Åren 2021 och 2022 bär staten kostnaderna för de organ som väljs i den temporära beredningsgruppen och i HUS-sammanslutningen. Den temporära HUS-beredningsgruppen ska lämna HUS-sammanslutningen en redogörelse för hur anslaget för 2021 respektive 2022 har använts.

Staten beviljar statsunderstöd enligt statsunderstödslagen för de kostnader som uppstår 2021 och 2022 till följd av att social- och hälsovårdens och räddningsväsendets ekonomi separeras på det sätt som avses i 20 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland. Statsunderstödet får betalas till Helsingfors stad utan ansökan och utbetalning av understödet förutsätter inte att staden deltar i finansieringen.

16 §

Det första välfärdsområdesvalet

Det första välfärdsområdesvalet ska förrättas söndagen den 23 januari 2022. Mandattiden för de välfärdsområdesfullmäktige som väljs i valet börjar den 1 mars 2022 och löper ut vid utgången av maj 2025. I valet ska varje välfärdsområde välja minst det antal ledamöter som anges

i 24 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden. Tidpunkten för bestämmande av invånarantalet enligt vad som avses i 3 mom. i den paragrafen är den 31 augusti 2021.

Inför det första välfärdsområdesvalet ska varje regionförvaltningsverk, så fort denna lag har trätt i kraft, tillsätta en välfärdsområdesvalnämnd för varje välfärdsområde i regionförvaltningsverkets verksamhetsområde, och välfärdsområdesvalnämndens medlemmar ska i den mån det är möjligt representera de väljargrupper som ställt upp kandidater i de föregående kommunalvalen i kommunerna inom välfärdsområdets område. I fråga om välfärdsområdesvalnämnden tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 12 a och 12 b § i vallagen (714/1998).

Vid det första välfärdsområdesvalet ska Helsingfors stad inom sitt område ordna förhandsröstning på de förhandsröstningsställen som avses i 9 § 1 mom. 1 och 3 punkten i vallagen.

Vid det första välfärdsområdesvalet ska justitieministeriet betala engångsersättning till kommunerna enligt vad som avses i 188 § 3 mom. i vallagen.

17 §

Konstituering av välfärdsområdet

Så fort resultatet för det första välfärdsområdesvalet har fastställts ska välfärdsområdesfullmäktige konstituera sig och välja styrelse och övriga förvaltningsorgan för välfärdsområdet samt vidta de andra åtgärder som behövs för att organisera välfärdsområdets verksamhet och förvaltning.

Det temporära beredningsorganet ska bereda de ärenden som välfärdsområdesfullmäktige ska behandla vid sitt första sammanträde och kalla fullmäktigeledamöterna till sammanträdet. Vid det första sammanträdet förs ordet av den till åren äldsta ledamoten tills fullmäktige har valt ordförande och vice ordförande.

3 kap.

Personal

18 §

Personalens ställning

Överföringen från kommuner och samkommuner till välfärdsområden och välfärdssammanslutningar av uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet och den personal som utför dem ska betraktas som överlåtelse av rörelse. Överföringen till ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning av kuratorer och psykologer inom elevhälsan som är anställda av kommunen eller samkommunen ska också betraktas som överlåtelse av rörelse.

Som överlåtelse av rörelse betraktas även överföring av uppgifter som stöder de kommunala uppgifter som avses i 1 mom. och av den personal som utför dem, om minst hälften av personens faktiska arbetsuppgifter består av stöduppgifter till de uppgifter som avses i 1 mom.

Om ett i 29 § avsett avtal med en privat tjänsteproducent om köpta tjänster är ogiltigt eller om välfärdsområdet säger upp avtalet, överförs social- och hälsovårdspersonalen och personal som utför stöduppgifter enligt 2 mom. till välfärdsområdet genom överlåtelse av rörelse när avtalet upphör, om av personalen tidigare med stöd av avtalet om köpta tjänster har övergått i tjänsteproducentens tjänst.

19 §

Överföring av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) personal

De anställningsförhållanden som samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) har i kraft den 1 januari 2023 ska fortsätta i HUS-sammanslutningen enligt samma anställningsvillkor som tidigare.

4 kap.

Egendomsarrangemang

20 §

Överföring av sjukvårdsdistrikten och specialomsorgsdistrikten till välfärdsområdena

Samkommunerna för de sjukvårdsdistrikt som avses i 7 § i lagen om specialiserad sjukvård samt de specialomsorgsdistrikt som avses i 6 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) ska jämte tillgångar, skulder och förbindelser överföras till välfärdsområdena den 1 januari 2023.

De i 1 mom. avsedda samkommunernas tillgångar, skulder och förbindelser ska slås ihop med det välfärdsområde som samkommunens medlemskommuner geografiskt sett hör till. Om medlemskommunerna i en samkommun hör till olika välfärdsområden ska tillgångarna, skulderna och förbindelserna delas mellan välfärdsområdena i proportion till medlemskommunernas ägarandelar, förutom ifall en överföring av tillgångar, skulder och förbindelser är av ringa betydelse med hänsyn till välfärdsområdets ekonomiska bärkraft. Välfärdsområdena får avtala om att dela tillgångar, skulder och förbindelser på annat sätt.

Om en samkommun i enlighet med sitt grundavtal har skött även andra uppgifter än de som övergår till välfärdsområdet ska medlemskommunerna omorganisera verksamheten för de uppgifternas del före utgången av 2022.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. har välfärdsområdet och medlemskommunerna i de samkommuner som avses i 1 mom. rätt att avtala om överföringen av samkommunernas jordegendom på annat sätt. Även i sådana fall är det välfärdsområdet som ska överta sådan jordegendom av samkommunen som är kopplad till byggnadsegendom som behövs för verksamhet som välfärdsområdet övertar organiseringsansvaret för.

21 §

Sammanställning över sjukvårdsdistriktens och specialomsorgsdistriktens egendom, avtal och ansvar

De sjukvårdsdistrikt och specialomsorgsdistrikt som avses i 20 § ska senast den 28 februari 2022 ge välfärdsområdet en sammanställning av följande:

- 1) samkommunens egendom,
- 2) skulder och övriga förbindelser, ansvar och avtal som välfärdsområdet övertar ansvaret för, samt
- 3) sådana realiserade och förväntade förändringar och operativa och ekonomiska risker i väsentliga tillgångsposter, avtal och ansvar som inte framgår av det senaste bokslutet eller koncernbokslutet.

Välfärdsområdet har rätt att få de ytterligare uppgifter och handlingar som välfärdsområdet bedömer vara behövliga.

22 §

Den kommunalt ordnade social- och hälsovårdens samt det kommunalt ordnade räddningsväsendets lokaler

De lokaler som används inom kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsende övergår i välfärdsområdets besittning den 1 januari 2023.

Välfärdsområdet och kommunen ska ingå hyresavtal om besittning av lokalerna vilket ska gälla åtminstone till och med den 31 december 2025. Välfärdsområdet har rätt att förlänga hyresavtalet med ett år genom att meddela kommunen om saken senast 12 månader innan hyresavtalet går ut.

Hyran som överenskoms i det hyresavtal som avses i 2 mom. ska täcka de skäligena kapitalkostnader och kostnader för underhåll av lokalen som kommunen har. Närmare bestämmelser om hur hyran ska bestämmas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Välfärdsområdet och kommunen får även avtala på annat sätt än vad som anges i denna paragraf i fråga om besittningen av de lokaler som avses i 1 mom. samt i fråga om giltighetstiden för de hyresavtal som gäller besittningen av dem.

23 §

Överföring till välfärdsområdet av lös egendom som används inom kommunalt ordnad social- och hälsovård samt inom det kommunalt ordnade räddningsväsendet

Till välfärdsområdet övergår den 1 januari 2023 den lösa egendom, de rättigheter som gäller ägande, besittning och bruk av den lösa egendomen samt de immateriella rättigheter och tillstånd som hänger samman med den verksamhet som välfärdsområdet har organiseringsansvaret för. Aktier i aktiebolag, med undantag för de aktier som avses i 2 mom., övergår dock inte till välfärdsområdet.

Aktierna i ett aktiebolag som kommunen äger för ordnande eller produktion av social- och hälsovårdstjänster övergår till välfärdsområdet, förutsatt att bolagets faktiska huvudsakliga verksamhet är produktion av social- och hälsovårdstjänster.

Med avvikelse från vad som anges i 1 och 2 mom. övergår inte lös egendom och aktier som kommunen äger för att fullgöra sina förpliktelser enligt lagen om företagshälsovård (1383/2001) till välfärdsområdet.

Med undantag för de aktier som avses i 2 mom. får kommunen och välfärdsområdet också komma överens på annat sätt än vad som anges i 1 mom. i fråga om överföring av lös egendom.

24 §

Semesterlöneskuld för personal inom kommunalt ordnad social- och hälsovård och det kommunalt ordnade räddningsväsendet

Semesterlöneskulden för personal inom den primärvård, den specialiserade sjukvård, det socialväsande och det räddningsväsende samt elevhälsa som kommunen ordnar överförs till välfärdsområdet den 1 januari 2023.

25 §

Överföring till välfärdsområdet av kommunernas avtal och ansvar

Om inte välfärdsområdet och kommunen kommer överens om något annat övergår de avtal som gäller ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet till välfärdsområdet den 1

januari 2023. Om avtalet inte kan överföras eller delas, ska kommunen i den sammanställning som avses i 26 § göra en framställning om hur ansvaret baserat på avtalet ska fördelas.

Med avvikelse från 1 mom. övergår dock inte, om inte välfärdsområdet och kommunen kommer överens om något annat,

1) avtal för lokaler där kommunen har åtagit sig att bestämma köpare eller lösa in de berörda lokalerna efter det att avtalsperioden har löpt ut,

2) skadeståndsansvar eller annat ansvar som följer av avtalsupphörande i fråga om sådana avtal som kommunen ingår efter att denna lag har stadfästs men innan ansvaret att ordna social- och hälsovård och räddningsväsende överförs på välfärdsområdet.

Om kommunen har handlat i strid med antingen gällande lagstiftning eller ett avtal som är bindande för kommunen innan organiseringsansvaret för social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs ska kommunen bära ansvaret för påföljderna.

Om kommunen har ingått en borgensförbindelse för ett aktiebolag som avses i 23 § 2 mom. och som producerar social- och hälsovårdstjänster övergår borgensansvaret till välfärdsområdet.

26 §

Sammanställning över egendom, avtal och ansvar som överförs samt över lokaler som hyrs av kommunen

Kommunen ska senast den 28 februari 2022 ge välfärdsområdet en sammanställning över lokaler som används av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt över lös egendom, avtal och ansvar som överförs, enligt vad som avses i 22, 23 och 25 §. Dessutom ska kommunen inom denna tid ge välfärdsområdet en uppskattning av antalet anställda som överförs med stöd av 18 §, lönekostnaderna och semesterlöneskulden som överförs med stöd av 24 §.

Välfärdsområdet får av kommunen begära den kompletterande information och de handlingar det anser sig behöva. Om välfärdsområdet anser att dess möjligheter att orda social- och hälsovården och räddningsväsendet i området inte tryggas av de lokaler, den lösa egendom och de avtal som övergår i dess besittning enligt den sammanställning som avses i 1 mom. ska välfärdsområdet hålla samråd med kommunen.

Kommunen ska komplettera den sammanställning som avses i 1 mom. senast den 30 juni 2022, om det sedan sammanställningen lämnades har skett väsentliga förändringar i de lokaler, den lösa egendom eller de avtal som avses i 1 mom. och om välfärdsområdet anser att den behöver kompletteras.

Närmare bestämmelser om sammanställningens innehåll får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

27 §

Övergång av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) egendom

Grundkapitalandelen för varje medlemskommun i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) övergår den 1 januari 2023 till det välfärdsområde som respektive kommun hör till. Helsingfors stads grundkapitalandel i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) övergår till att utgöra grundkapitalandelen i HUS-sammanslutningen.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) ska senast den 28 februari 2022 till finansministeriet ge en sammanställning av de lån som överförs och av borgen som distriktet har ställt.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) tillgångar, skulder och förbindelser överförs till HUS-sammanslutningen med stöd av denna lag, utan särskild utredning eller åtkomsthandling.

28 §

Välårsdsområdes beslut

Välårsdsområdesfullmäktige ska behandla den sammanställning som avses i 26 § senast den 31 mars 2022 och utifrån den fatta beslut om överföring av i 22—25 § avsedd lös egendom, semesterlöneskuld, avtal och ansvar till välårsdsområdet och på välårsdsområdes ansvar.

29 §

Ogiltighet för och uppsägning av vissa avtal som överförs från kommuner eller samkommuner

Avtal med privata tjänsteproducenter som gäller upphandling av social- och hälsovårdstjänster (*avtal om köpta tjänster*) och som övergår till välårsdsområdet på basis av 20 och 25 § eller villkor i sådana avtal samt därmed sammanhängande hyresavtal eller avtal om nyttjanderätt är ogiltiga, om avtalet om köpta tjänster innehåller

1) överenskommelser som står i strid med vad som föreskrivs i 12 § 2 mom. 2—4 punkten eller 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård eller med vad som föreskrivs om utövning av offentlig makt i 12 § 2 mom. 1 punkten i den lagen, eller

2) överenskommelser avseende uppgifter som omfattas av det organiseringsansvar som avses i 7 § i lagen om välårsdsområden och 8 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård så att det är uppenbart att det i själva verket inte är välårsdsområdet som har beslutanderätten när det gäller organiseringsansvaret för tjänsterna och en privat serviceproducent svarar för beredningen av uppgifter som hör samman med utövning av offentlig makt, där rätten för välårsdsområdet att övervaka eller styra verksamheten har begränsats i avtalet eller där tillgången till tjänster för vissa invånare på basis av avtalet skulle tillgodoses på väsentligt olika sätt jämfört med tillgången till tjänster för de övriga invånarna i välårsdsområdet.

Om ett avtal om köpta tjänster innehåller överenskommelser som strider mot 1 mom. 2 punkten, förutsätter ogiltigförklaring av avtalet eller ett avtalsvillkor dessutom att det ekonomiska värdet av avtalet utgör en betydande andel av välårsdsområdes driftsutgifter och att föremålet för avtalet är en uppgift som är central för ordnandet av social- och hälsovården.

Ett välårsdsområde har rätt att säga upp ett i 1 mom. avsett avtal som överförs till det, om avtalet innehåller överenskommelser som på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. 2 punkten innebär att välårsdsområdet inte har möjlighet att svara för de uppgifter som avses i 7 § 1 mom. 1—4 punkten i lagen om välårsdsområden, eller om välårsdsområdet på grund av ett eller flera avtal om köpta tjänster som gäller ett funktionellt eller ekonomiskt betydande uppgiftsområde eller en omfattande uppgiftshelhet inte har en tillräcklig egen tjänsteproduktion enligt vad som avses i 8 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Vad som ovan i 2 mom. föreskrivs om uppsägning av avtal om köpta tjänster tillämpas också på avtal om anlitande av arbetskraft och inhyrd arbetskraft, om avtalet innehåller överenskommelser om anlitande av arbetskraft eller inhyrd arbetskraft i strid med vad som föreskrivs i 13 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Välårsdsområdet ska i fråga om ogiltighet konstatera och i fråga om uppsägning besluta om ogiltigförklaring och uppsägning av ett avtal eller ett avtalsvillkor. Avtalsparten och social- och hälsovårdsministeriet ska underrättas om saken senast den 31 oktober 2023.

Innan det konstaterar att avtalet eller avtalsvillkoret är ogiltigt eller fattar beslutet att säga upp avtalet ska välårsdsområdet hålla samråd med avtalsparten i ett avtal om köpta tjänster. Vid uppsägning och ogiltigförklaring av ett avtal ska proportionalitetsprincipen tillämpas. Om parterna inte når enighet i fråga om ändring av avtalet och ogiltigheten gäller endast en del av avtalet har parterna rätt att säga upp avtalet. Om ogiltigheten eller uppsägningsgrunden endast gäller en ringa del av avtalet, har välårsdsområdet inte rätt att ogiltigförklara eller säga upp hela avtalet. Om avtalet förblir i kraft tillämpas inte ett villkor som konstaterats vara ogiltigt eller

som utgör en uppsägningsgrund, och avtalets värde ska sänkas i den mån det aktuella avtalsvillkoret föranleder. På ändring av avtal tillämpas det som föreskrivs i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Avtal om köpta tjänster eller avtalsvillkor är ogiltiga från och med den 1 januari 2026. Om inte välfärdsområdet och den privata tjänsteproducent som är avtalspart har avtalat om en kortare uppsägningstid gäller avtalet till den 1 januari 2026. Om uppsägningen av avtalet äventyrar tillgången till social- och hälsovårdstjänster i området kan välfärdsområdet förlänga övergångsperioden med två år genom att meddela tjänsteproducenten om saken, utom om det har avtalats om en kortare giltighetstid i avtalet. Beslut om detta ska fattas och tjänsteproducenten meddelas i anslutning till att välfärdsområdet meddelar om ogiltighet eller uppsägning av avtalet.

30 §

Skyldighet att betala avtalsvite och ersättning

Välfärdsområdet ansvarar inte för eventuellt avtalsvite om ett avtal eller en avtalsvillkor blir ogiltigt eller om avtalet sägs upp på grund av 29 §.

Om ett avtal eller avtalsvillkor blir ogiltigt eller sägs upp med stöd av 29 § har den privata tjänsteproducenten rätt att få ersättning av välfärdsområdet för direkta kostnader förorsakade av investeringar som varit betydande och behövliga för att fullfölja avtalet. En förutsättning för ersättning är att investeringarna helt eller delvis blir onödiga för tjänsteproducenten på grund av att avtalet blir ogiltigt eller sägs upp, och att tjänsteproducenten inte skulle ha förberett sig för detta.

Privata tjänsteproducenter ska ansöka om ersättning senast den 31 mars 2026. En tjänsteproducents rätt till ersättning bestäms enligt situationen den 1 januari 2026 och ersättningen förfaller till betalning den 31 maj 2026. Om de uppgifter som ligger till grund för ersättningen ändras under det ursprungliga avtalets giltighetstid, har välfärdsområdet rätt att återkräva ersättningen av serviceproducenten till den del ersättningen har varit obefogad. En privat tjänsteproducent ska omedelbart meddela om den får ersättning för kostnader som ersatts med stöd av 2 mom.

31 §

Nyttjanderätt till lokaler när ändring söks

Ett beslut av välfärdsområdet som avses i 28 § får verkställas innan det har vunnit laga kraft, om inte den myndighet där ändring har sökts förbjuder verkställigheten av beslutet till någon del.

Välfärdsområdet har rätt att ordna de social- och hälsovårdstjänster samt de tjänster inom räddningsväsendet som det ansvarar för i de lokaler som kommunen äger och förvaltar samt rätt att använda det lösöre som kommunen äger eller besitter och som behövs för att ordna tjänsterna innan förvaltningsdomstolens beslut i ärendet har vunnit laga kraft. Välfärdsområdet ska betala hyra för lokalerna på det sätt som anges i 22 §.

32 §

Tillämpning av bestämmelser om kommuner på samkommuner

På samkommuner som sköter social- och hälsovårdsuppgifter och det lokala räddningsväsendet, med undantag för de som avses i 20 §, tillämpas vad som föreskrivs om kommuner i 22—26, 28—31 och 42 §.

33 §

Under- och överskott i samkommunens balansräkning

Medlemskommunerna i de samkommuner som avses i 20 § och medlemskommunerna i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) ska täcka underskottet i samkommunens balansräkning i överensstämmelse med vad som bestäms i kommunallagen (410/2015) innan samkommunen överförs till välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen. Om balansräkningen visar överskott ska samkommunens medlemskommuner besluta om hur det ska behandlas på det sätt som fastställs i samkommunens grundavtal.

34 §

Statsborgen

För de skulder och vissa andra förbindelser som presenteras i en sammanställning som avses i 21, 26 och 27 §, för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till dessa, för andra motsvarande skyddsarrangemang samt för räntor och för uppfyllande av andra villkor i avtalen får statsrådet ställa statlig propriëborgens utan krav på motsäkerheter men i övrigt på de villkor det bestämmer. Om säkerhet har ställts för en skuld eller en annan förbindelse ska dock statsborgen beviljas som fyllnadsborgen för den ställda säkerheten.

I övrigt tillämpas lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988) på den statsborgen som avses i denna paragraf.

Borgensförbindelser som avses i denna paragraf kan gälla högst det belopp som riksdagen har beviljat fullmakt för i samband med behandlingen av statsbudgeten.

35 §

Tillsyn över statsborgen

Statskontoret ansvarar för administration och tillsyn i fråga om statsborgen. Statskontoret har rätt att få de uppgifter och utredningar som avses i 15 a § i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti.

Om Statskontoret godkänner ändringen får den som beviljar lånet eller förbindelsen för vilket statsborgen ställts bytas, lånet eller förbindelsen överföras till någon annan och amorteringsplanen, räntan och de övriga villkoren för lånet eller förbindelsen samt säkerheten ändras under lånets eller förbindelsens giltighetstid. Beslut om godkännande av en ändring som avses i detta moment ska dock fattas av statsrådet, om ändringen gäller ett lån vars återstående kapital uppgår till minst 20 miljoner euro eller om den ändring som görs i lånet eller en annan förbindelse annars är exceptionellt betydande med tanke på statens borgensansvar.

36 §

Lånebeviljarens skyldigheter i anslutning till statsborgen

Statsborgen är i kraft under förutsättning att lånebeviljaren sköter lånet eller förbindelsen för vilken borgen tecknats i enlighet med denna lag och god banksed. Under den tid statsborgen är i kraft är lånebeviljaren skyldig att bevaka statens intresse, underrätta Statskontoret på det sätt som Statskontoret har föreskrivit ifall låntagaren dröjer med betalningen och iaktta Statskontorets övriga föreskrifter.

37 §

Borgensersättning och regressrätt

Statskontoret betalar av statens medel borgensersättning till lånebeviljaren när det lån eller den förbindelse av annat slag för vilken statsborgen tecknats har förfallit till betalning och en uppsägningsåtgärd har vidtagits gentemot både gäldenären och borgensmannen. Om statsborgen har beviljats i form av fyllnadsborgen, betalas borgensersättningen när lånebeviljarens slutliga förlust har utretts efter det att gäldenärens insolvens har konstaterats och den egendom som utgör säkerhet har sålts. Om lånebeviljaren efter det att borgensersättning har betalats lyckas driva in utestående amorteringar, räntor eller andra avgifter hos låntagaren, ska lånebeviljaren redovisa dem till Statskontoret.

Om lånebeviljaren inte har iakttagit lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lag eller god bank- eller indrivningssed vid beviljandet av ett lån som är föremål för statsborgen eller vid skötseln av lånet eller dess säkerheter, och förfarandet har kränkt borgensmannens intressen, kan Statskontoret besluta att borgensersättningen delvis eller helt och hållet lämnas obetald.

Statskontoret har rätt att hos låntagaren återkräva borgensersättning som betalats till lånebeviljaren inklusive dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Dröjsmålsräntan räknas från den tidpunkt då borgensersättningen har betalats till lånebeviljaren.

38 §

Anmälan till borgenärer och avtalsparter

Välfärdsområdet ska senast den 30 april 2022 sända en skriftlig anmälan till borgenärer och avtalsparter om de skulder, ansvar och avtal som välfärdsområdet övertar ansvaret för.

39 §

Behörighet för myndigheter i övergående samkommuner

Myndigheter i de samkommuner som avses i 20 § får inte besluta om ärenden med betydande konsekvenser som är bindande för välfärdsområdet efter det att välfärdsområdet har fått den sammanställning som avses i 21 §, förutom om ärendet är så brådskande att beslutet inte kan skjutas upp eller om välfärdsområdet ger sitt samtycke till beslutet.

Ett beslut som en myndighet i en samkommun som avses i 20 § har fattat efter det att den sammanställning som avses i 21 § har getts men före samkommunen överförs till välfärdsområdet får överklagas på det sätt som anges i kommunallagen, också på grundval av att beslutet står i strid med 1 mom. i denna paragraf. Även välfärdsområdet har besvärsmätt.

40 §

Förvärv av egendom

I 20 § avsedda samkommuners egendom och deras lösa egendom som avses i 23 § övergår till välfärdsområdena med stöd av denna lag. Den sammanställning som avses i 21 och 26 § och det beslut som avses i 28 § motsvarar åtkomsthandlingar för egendomen.

Välfärdsområdet ska söka lagfart inom sex månader från det att äganderätten har överförts.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) fasta och lösa egendom överförs med stöd av denna lag och utan särskild utredning, och HUS-välfärdssammanslutningen ska söka lagfart inom sex månader efter det att äganderätten har överförts.

41 §

Behandling av övergående samkommuners och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) bokslut och beviljande av ansvarsfrihet

Bokslutet och koncernbokslutet för 2022 i de samkommuner och specialomsorgsdistrikt som avses i 20 § ska undertecknas av välfärdsområdesstyrelsen och av välfärdsområdesdirektören. Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) bokslut och koncernbokslut för 2022 ska undertecknas av styrelsen och direktören för HUS-sammanslutningen.

Välfärdsområdets fullmäktige och det högsta organet i HUS-sammanslutningen ska behandla de bokslut som avses i 1 mom. och besluta om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga senast den 30 juni 2023.

I övrigt tillämpas det som föreskrivs i kommunallagen på boksluten och koncernboksluten för 2022 för de samkommuner och specialomsorgsdistrikt som avses i 20 § och på Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) bokslut och koncernbokslut för 2022.

42 §

Hur egendomsarrangemang ska bokföras av kommuner och välfärdsområden

Överföringen till välfärdsområdet av den medlemsandel i samkommunen som avses i 20 § och av lös egendom som avses i 23 § ska bokföras mot grundkapitalet i kommunens bokföring, om inte kommunen bestämmer något annat. Semesterlöneskuld som överförs till välfärdsområdet ska bokföras som grundkapital.

Välfärdsområdena ska bokföra överförd egendom och överförda skulder som tillgångs- och skuldposter samt som grundkapital.

Överföringar enligt 1 och 2 mom. ska bokföras enligt bokföringsvärdet i kommunens bokslut.

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion får meddela anvisningar och ge utlåtanden om hur denna paragraf ska tillämpas.

43 §

Ersättning till kommunerna för kostnader för egendomsarrangemang som anknyter till reformen

Kommunerna har rätt att på ansökan få ersättning av staten för direkta kostnader som förorsakas av sådana egendomsarrangemang i kommunen som avses i detta kapitel.

Kommunerna har rätt att få ersättning enligt 1 mom. i den utsträckning det kalkylerade höjningsbehovet för kommunalskattesatsen som beror på direkta kostnader förorsakade av egendomsarrangemangen överstiger 0,5 procentenheter (*ersättningsgräns*). Kalkylen ska göras baserat på de senaste färdigställda beskattnings- och bokslutsuppgifterna. Om ersättningsgränsen överskrids och kommunens inkomstskattesats för året då ansökan görs är minst 2,0 procentenheter högre än den viktade genomsnittliga inkomstskattesatsen för samtliga kommuner har kommunen därtill rätt att få ersättning enligt vad som avses i 1 mom. för tre fjärdedelar av de kostnader som underskrider ersättningsgränsen. Om kommunens möjlighet att besluta om sin egen ekonomi uppenbart äventyras, har kommunen trots det som föreskrivs ovan i detta moment rätt att få ersättning för direkta kostnader förorsakade av egendomsarrangemangen även om ersättningsgränsen inte överskrids.

Som direkta kostnader som berättigar till ersättning räknas skillnaden mellan de verifierbara kostnader och intäkter av egendomen som är föremål för egendomsarrangemangen som uppkommer efter det att reformen har trätt i kraft. Med kostnader som berättigar till ersättning avses

kostnader som kommunen inte har kunnat påverka eller minska genom sitt eget agerande. Närmare bestämmelser om bestämmande av direkta kostnader förorsakade av egendomsarrangemangen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

44 §

Ersättningsförfarande för kostnader för egendomsarrangemang

Kommunen ska lämna in ansökan om den ersättning som avses i 43 § till finansministeriet senast före utgången av 2027. Om välfärdsområdet har utnyttjat sin rätt enligt 22 § 2 mom. att förlänga hyresavtalet, ska kommunen lämna in sin ansökan före utgången av 2028. Ansökan ska åtföljas av ett utlåtande från kommunens revisor om de direkta kostnader som ligger till grund för ersättningen.

Finansministeriet beslutar huruvida ersättning ska beviljas. Före beslutet fattas ska innehållet i och beloppet för de direkta kostnaderna för kommunen bedömas vid en överläggning mellan kommunen och finansministeriet.

I fråga om beviljade av ersättning tillämpas statsunderstödslagen med undantag av dess 6, 7, 22, 23, 27 och 29 § samt 4 kap. Det anses att ersättningen uppenbart har fåtts utan grund enligt vad som avses i 20 § 1 mom. i statsunderstödslagen till den del senare uppgifter gör det uppenbart att kommunen genom egna åtgärder kunde ha undvikit de direkta kostnader som avses i 42 § 3 mom. i denna lag.

Kommunen som fått ersättning ska underrätta finansministeriet om åtgärder som inverkar på kostnaderna för egendomsarrangemangen. Informationen ska ges omedelbart, dock senast inom tre år från det att ersättningen beviljades. Finansministeriet ska inom sex månader från det att informationen gavs fatta beslut om huruvida ersättningen eller en del av den ska återbetalas.

5 kap.

Bildande av HUS-sammanslutningen och verksamhetens kontinuitet

45 §

Godkännande av grundavtalet för HUS-sammanslutningen

Det första grundavtalet för HUS-sammanslutningen ska beredas så att fullmäktige i välfärdsområdena i Nyland samt Helsingfors stadsfullmäktige kan godkänna det senast den 30 april 2022. Grundavtalet träder i kraft när välfärdsområdena i Nyland samt Helsingfors stad har godkänt det.

Om välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad inte har godkänt grundavtalet inom den tid som anges i 1 mom. ska statsrådet fatta beslut om att godkänna grundavtalet till den del välfärdsområdena i Nyland inte har nått enighet om avtalets innehåll. En bestämmelse i grundavtalet som godkänts av statsrådet är i kraft tills välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad har nått enighet om den.

Statsrådet ska godkänna grundavtalet senast den 30 juni 2022.

I ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 2 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

46 §

Konstituering av organen i HUS-sammanslutningen och ärenden att behandla i dessa

Välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad ska senast den 30 juni 2022 till den temporära HUS-beredningsgrupp som avses i 9 § anmäla sina ombud till HUS-sammanslutningens

första stämma eller sina ledamöter till fullmäktige. Om det är statsrådet som beslutar om grundavtalet för HUS-sammanslutningen ska välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad anmäla sina ombud senast den 31 juli 2022.

De organ som utövar den högsta beslutanderätten i HUS-sammanslutningen ska sammanträda utan dröjsmål efter det att välfärdsområdena har anmält sina ombud eller ledamöter till organet så som avses i 1 mom. Den temporära HUS-beredningsgruppen ska sammankalla ombuden eller fullmäktigeledamöterna till sammanträde.

Vid det första sammanträdet förs ordet av den till åren äldsta deltagaren tills organet har valt ordförande för stämman eller ordförande och vice ordförande för fullmäktige.

Vid sitt första sammanträde ska det högsta organet för HUS-sammanslutningen anta en förvaltningsstadga enligt vad som avses i lagen om välfärdsområden och välja en styrelse, en revisionsnämnd och en nationalspråksnämnd för sammanslutningen.

Det högsta organet för HUS-sammanslutningen ska före utgången av 2022 godkänna sammanslutningens budget för 2023 och inleda de andra åtgärder som behövs för att organisera sammanslutningens verksamhet och förvaltning.

De övriga organ som valts till HUS-sammanslutningen ska så fort de blivit valda konstitueras sig och besluta om de andra frågor som är behövliga för att förvaltningen och verksamheten ska kunna fortsätta.

47 §

Efterlevnad av beslut som avser Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) verksamhet och förvaltning

Beslut som samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) fattar med stöd av förvaltningsstadgan om överföring av behörighet och uppgiftsfördelning samt förordnanden som sjukvårdsdistriktets ansvariga läkare ger med stöd av 57 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) iaktas i HUS-sammanslutningen från och med ingången av 2023 och till dess att HUS-sammanslutningen med stöd av förvaltningsstadgan beslutar annat om överföring av behörighet, om de frågor som avses i nämnda paragraf eller om uppgiftsfördelning.

Beslut av samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) om avgifter för tjänster och andra prestationer ska tillämpas i HUS-sammanslutningen tills den beslutar något annat om avgifterna.

48 §

Beredning av organiseringsavtalet och avtalets tidsfrister

HUS-sammanslutningens styrelse, välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad ska i en redogörelse fastställa sin inbördes arbetsfördelning senast den 31 december 2022.

Det organiseringsavtal som avses i 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland ska ingås före utgången av 2024 och arbetsfördelningen när det gäller ordnandet av tjänsterna ska verkställas inom ett år efter det att avtalet har godkänts. I fråga om beredningen av det första organiseringsavtalet, det därmed sammanhängande beslutsfattandet och statsrådets behörighet att besluta om avtalet tillämpas det som föreskrivs i 10—12 § i den lagen.

49 §

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) och HUS-sammanslutningens behörighet

Myndigheterna i samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) är skyldiga att bistå de organ som valts till HUS-sammanslutningen i deras arbete.

Efter att HUS-sammanslutningen har valt en styrelse får inte organ vid samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) fatta beslut som har betydande bindande konsekvenser för HUS-sammanslutningen, utan samtycke från HUS-sammanslutningens styrelse.

I ett i 2 mom. avsett beslut som en myndighet vid samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) har fattat efter det att HUS-sammanslutningen har valt en styrelse får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i kommunallagen, också på den grund att beslutet strider mot 2 mom. Även välfärdsområdena i Nyland och den behöriga myndigheten i HUS-sammanslutningen har besvärsmätt.

50 §

Övergång av anhängiga ärenden

De ärenden som är under behandling vid Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) vid utgången av 2022 övergår till att behandlas av HUS-sammanslutningen. HUS-sammanslutningen ska likaså företräda och fungera som part i inledda rättegångar i vilka samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) har varit part.

6 kap.

Skattepåföljder som har samband med reformen

51 §

Skyldighet att betala överlåtelseskatt

Överlåtelseskatt ska inte betalas för överlåtelse av fastighet eller värdepapper när de samkommunstillgångar som avses i 20 § överförs till ett välfärdsområde enligt 2 mom. i den paragrafen eller till HUS-sammanslutningen så som avses i 27 § eller för överlåtelse av värdepapper när de kommuntillgångar som avses i 23 § 2 mom. överförs till ett välfärdsområde enligt 1 mom. i den paragrafen.

52 §

Samkommunernas skattepliktiga verksamhet

Till den del verksamheten har betraktats som skattepliktig verksamhet bedriven av samkommunen tillämpas vad som föreskrivs i denna paragraf på överföring som avses i 20 §.

Samkommunerna för sjukvårdsdistrikt och specialomsorgsdistrikt anses inte bli avvecklade i inkomstbeskattningen när de överförs till ett välfärdsområde och till HUS-sammanslutningen jämte tillgångar, skulder och förbindelser så som avses i 20 § 1 mom. och 27 §.

När tillgångar överförs till ett välfärdsområde på det sätt som avses i 20 § 2 mom. ska oavskrivna anskaffningsutgifter och övriga avdragsgilla utgifter i den upphörande samkommunens beskattning dras av i välfärdsområdets beskattning på samma sätt som de skulle ha dragits av i den upphörande samkommunens beskattning.

Korrigeringsposter enligt 5 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) som hänför sig till de överförda tillgångarna och de reserveringar som hänför sig till den överförda verksamheten ska räknas som skattepliktig inkomst vid beskattningen av välfärdsområdet på samma sätt som de skulle ha räknats som inkomst vid beskattningen av samkommunen.

53 §

Fastställande av anskaffningsutgift i vissa fall

När tillgångar som använts i verksamhet som betraktats som skattefri överförs ska bokföringsvärdet av tillgångar och utgifter med lång verkningstid enligt bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden före överföringen betraktas som den anskaffningsutgift som inte dragits av vid beskattningen av anläggningstillgångar och andra tillgångar och som det belopp som inte dragits av vid beskattningen av utgifter med lång verkningstid.

54 §

Förluster

Till den del en överförande samkommun i en situation som avses i 52 § har i beskattningen fastställda förluster som anknyter till den verksamhet som överförs, överförs förlusterna till att utgöra avdrag i beskattningen av välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

55 §

Kommunens inkomstskattesats 2023

Som inkomstskattesats för 2023 ska kommunfullmäktige bestämma inkomstskattesatsen för 2022 minskad med 13,26 procentenheter.

56 §

Kårkulla

Kårkulla samkommuns uppgifter på området sakkunnigtjänster och den personal som sköter dessa uppgifter samt verksamhetens fastigheter belägna i Egentliga Finlands välfärdsområdes område, hyresavtal för lokaler som är belägna i området och andra tillgångar som berättigar till besittning av lokaler belägna i området övergår till Egentliga Finlands välfärdsområde. Om personalen har producerat sakkunnigtjänster också utanför det egna välfärdsområdets område innan lagen om ordnande av social- och hälsovård träder i kraft, ska välfärdsområdena senast den 31 december 2022 avtala om hur verksamheten ska fortsätta.

Kårkulla samkommuns rådgivningstjänster för personer med utvecklingsstörning och den personal som sköter dem övergår till det välfärdsområde inom vars område den personal som sköter respektive uppgift huvudsakligen arbetar. Om personalen har skött uppgifter även i andra välfärdsområden innan lagen om ordnande av social- och hälsovård träder i kraft ska välfärdsområdena senast den 31 december 2022 komma överens om hur tjänsterna ska produceras också i dessa andra välfärdsområden.

Kårkulla samkommuns boendeserviceenheter samt samkommunens dagcenter- och arbetscenterverksamhet samt deras fastigheter, hyresavtal för lokaler och andra tillgångar som berättigar till besittning av lokaler övergår till det välfärdsområde inom vars område de är belägna. Om man i dessa boendeserviceenheter eller i dagcenter- och arbetscenterverksamheten har ordnat tjänster också för invånare i andra välfärdsområden före ikraftträdandet av lagen om ordnande av social- och hälsovård, är välfärdsområdena skyldiga att senast den 31 maj 2022 avtala om hur verksamheten ska fortsätta.

Annan verksamhet och personal vid Kårkulla samkommun än sådan som avses i 1—3 mom. övergår till det välfärdsområde inom vars område personalen huvudsakligen arbetar. Kårkulla samkommuns andra än i 1 och 3 mom. avsedda fastigheter, hyresavtal för lokaler och andra tillgångar som berättigar till besittning av lokaler övergår till det välfärdsområde inom vars område lokalerna är belägna.

Avtalen som avses i 1—3 mom. ska gälla tills välfärdsområdena avtalar om det samarbete mellan tvåspråkiga välfärdsområden som avses i 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Samarbetet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena ska avtalas senast den 1 september 2023 och i samband därmed ska parterna även komma överens om det som avses i 1—3 mom. i denna paragraf.

57 §

Fördelning av samkommunerna Vaalijalas, Etevas och Eskoos verksamhet

Verksamheten och personalen vid samkommunerna Vaalijala, Eteva och Eskoo övergår till det välfärdsområde inom vars område den personal som sköter respektive uppgift huvudsakligen arbetar. Om personalen har skött uppgifter även i andra välfärdsområden innan lagen om ordnande av social- och hälsovård träder i kraft, ska välfärdsområdena senast den 31 december 2022 komma överens om hur tjänsterna ska produceras också i dessa andra välfärdsområden.

Vaalijala, Eteva och Eskoo samkommuners fastigheter, hyresavtal för lokaler och andra tillgångar som berättigar till besittning av lokaler övergår till det välfärdsområde inom vars område lokalerna är belägna. Om man i boendeserviceenheter eller i dagcenter- och arbetscenterverksamheten har ordnat tjänster också för invånare i andra välfärdsområden innan lagen om ordnande av social- och hälsovård träder i kraft, är välfärdsområdena skyldiga att senast den 31 maj 2022 avtala om hur verksamheten ska fortsätta.

Avtalen som avses i 1 mom. ska gälla tills välfärdsområdena ingår det samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

58 §

Bestämmelser som gäller räddningsväsendet i Mellersta Nyland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden och välfärdsområdenas temporära beredningsorgan gäller i Mellersta Nylands räddningsväsendes områden de välfärdsområden som övertar organiseringsansvaret för räddningsväsendet. De välfärdsområden som avses i denna paragraf och deras temporära beredningsorgan ska komma överens om hur den personal och materiel och de avtal som överförs från räddningsväsendena i Mellersta Nyland ska fördelas mellan välfärdsområdena.

Om inte välfärdsområdena eller deras temporära beredningsorgan senast den 31 maj 2022 kommer överens om hur personal, materiel och avtal som överförs från räddningsväsendena i Mellersta Nylands område ska fördelas mellan välfärdsområdena, ska statsrådet besluta om hur övergående personal, materiel och avtal ska fördelas och om de andra frågor som är nödvändiga för att organiseringsansvaret ska kunna överföras och som välfärdsområdena och deras temporära beredningsorgan inte har kommit överens om. Statsrådets beslut får verkställas omedelbart

och gäller tills de berörda välfärdsområdena kommer överens om hur övergående personal, materiel och avtal ska fördelas.

59 §

Samjour dygnet runt i Lapplands och Södra Savolax välfärdsområden

Trots det som föreskrivs i 50 § 3 och 4 mom. i hälso- och sjukvårdslagen får Lapplands och Södra Savolax välfärdsområden fram till utgången av 2032 upprätthålla fler än en samjour-senhet med jour dygnet runt vid sina sjukhus.

60 §

Ingående balansräkning för Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende

Den ingående balansräkningen för Helsingfors stads social- och hälsovård samt räddningsväsende ska bildas av tillgångs- och kapitalposter som kan hänföras till social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets uppgifter, med undantag av lokaler som ingår i tillgångar bland bestående aktiva.

Den ingående balansräkningen ska upprättas den 1 januari 2023 och bildas utifrån de bokföringsvärden som antecknats i stadens bokföring den 31 december 2022. Den ingående balansräkningen ska upprättas i enlighet med bokföringslagen (1336/1997) samt de anvisningar som bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion ger, och den ska bokföras i stadens bokföring som en överföring mellan balansräkningsposterna.

61 §

Välfärdsområdenas lånefullmakt under en övergångsperiod samt den första investeringsplanen

Den fullmakt att uppta lån som välfärdsområdena ska få för 2023, enligt vad som avses i 15 § i lagen om välfärdsområden, ska fastställas utgående från boksluten för 2021 och budgetarna för 2022 för samkommunerna för de sjukvårdsdistrikt och specialomsorgsdistrikt som övergår till välfärdsområdet. HUS-sammanslutningens fullmakt att uppta lån ska fastställas utgående från motsvarande uppgifter.

Välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen ska senast den 1 oktober 2022 lämna in förslaget till den första investeringsplan som avses i 16 § i lagen om välfärdsområden till finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet. Den första investeringsplanen gäller räkenskapsperioderna 2023—2026. Social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet ska senast den 31 december 2022 i enlighet med 26 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet godkänna eller förkasta förslaget till investeringsplan.

62 §

Tillämpning av omständigheterna för utvärderingsförfarandet kopplat till välfärdsområdets ekonomi

De omständigheter som ligger till grund för bedömningsförfarandet i välfärdsområden och som avses i 123 § 1 mom. 1—3 punkten i lagen om välfärdsområden ska bedömas första gången utifrån boksluten för 2023 och 2024.

63 §

Inrättande av ett nationellt kompetenscenter för lokal- och fastighetsförvaltning

Staten ska sköta de åtgärder som behövs för att inrätta det nationella kompetenscenter för lokal- och fastighetsförvaltning som avses i 21 § i lagen om välfärdsområden. De aktier i kompetenscentret som välfärdsområdena ska få ska överlåtas utan vederlag senast den 1 januari 2023.

Aktierna i kompetenscentret som välfärdsområdena får ska fördelas mellan dem i proportion till deras invånarantal. Som invånarantal beaktas invånarantalet i de kommuner som hör till respektive välfärdsområde den 31 december 2021. HUS-sammanslutningen får en tredjedel av de aktier som tillfaller varje välfärdsområde i Nyland och Helsingfors stad.

Staten ska dock ha ett exemplar av kompetenscentrets aktier av olika slag så som de definieras i bolagsordningen och som ger rätt att förhindra att bolagsordningen ändras utan statens samtycke, en starkare rätt att besluta om aktiekapitalet och om maximibeloppen för finansiering i form av främmande kapital samt rätt att utse en styrelsemedlem.

64 §

Övergång av handlingar till välfärdsområdena och till HUS-sammanslutningen

Klient- och patienthandlingar upprättade i verksamhet som omfattas av kommunens organiseringsansvar och därtill hörande administrativa handlingar, samt klient- och patienthandlingar som kommunen har i sin besittning och som kommit från privata serviceproducenter, överförs till den behöriga myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna i det välfärdsområde vars område kommunen hör till.

Handlingar som avses i 1 mom. och som en samkommun har i sin besittning överförs på motsvarande sätt till den behöriga myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna i det välfärdsområde vars område samkommunen hör till. Om samkommunen har tjänstenheter i flera välfärdsområden överförs till den behöriga myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna i respektive välfärdsområde de handlingar som upprättats vid samkommunens tjänstenheter belägna i välfärdsområdet i fråga, samt de handlingar som överförts till samkommunen från privata serviceproducenter som varit verksamma i samkommunens område.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. övergår även alla andra än i 1 mom. avsedda handlingar som samkommuner för specialomsorgsdistrikt, samkommuner för sjukvårdsdistrikt och övriga avvecklade samkommuner för social- och hälsovård besitter till den behöriga myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna i det välfärdsområde vars område samkommunen hör till. Om medlemskommunerna i en sådan samkommun är belägna i flera välfärdsområdens områden övergår andra än i 1 mom. avsedda handlingar som samkommunen besitter till det välfärdsområde som har det största antalet av samkommunens medlemskommuner i sitt område, om inte välfärdsområdena kommer överens om något annat. Om inget av välfärdsområdena har en ovan avsedd majoritet av samkommunens medlemskommuner i sitt område ska välfärdsområdena komma överens om vilket välfärdsområde handlingarna ska övergå till.

Alla handlingar upprättade i verksamhet som omfattas av organiseringsansvaret för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) och som det har i sin besittning överförs till den behöriga myndighet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna inom HUS-sammanslutningen.

65 §

Överföring av uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet i vissa fall

Trots vad som föreskrivs i 20 § 3 mom. i denna lag, i 8 § i lagen om välfärdsområden och i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009) kan ett välfärdsområde åta sig att i stället för kommunerna inom dess område sköta de miljö- och hälsoskyddsuppgifter som avses i 1 § i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet. En förutsättning för detta är att

1) kommunerna inom välfärdsområdet senast den 31 december 2021 beslutat att i fråga om alla kommuner som hör till välfärdsområdet överföra miljö- och hälsoskyddsuppgifterna till en i 20 § avsedd samkommun på så sätt att samkommunen sköter uppgiften senast den 31 december 2022,

2) välfärdsområdet och alla kommuner inom området avtalar om hur miljö- och hälsoskyddsuppgifterna ska skötas från och med den tidpunkt som anges i 4 §,

3) kommunerna inom området anvisar välfärdsområdet finansiering till fullt belopp för organisering av miljö- och hälsoskyddsuppgifterna.

Det avtal om hur miljö- och hälsoskyddsuppgifterna ska skötas som avses i 1 mom. ska ingås senast den 30 juni 2022, och det gäller till och med den 31 december 2027. Avtalet ska ange vilket förfarande som ska tillämpas när avtalet upphör.

Om välfärdsområdet och kommunerna inom området har ingått ett i 1 mom. avsett avtal, tillämpas på överföringen av miljö- och hälsoskyddsuppgifterna vad som i 20 § föreskrivs om överföring av samkommun till välfärdsområdet.

Välfärdsområdet ska organisera miljö- och hälsoskyddsuppgifterna med iakttagande i tillämpliga delar av de lagar som förtecknas i 21 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen och i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet.

66 §

Förändringsstöd

Social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och inrikesministeriet ska stöda kommunerna och samkommunerna samt de nya välfärdsområdena i beredningen och genomförandet av reformen. Institutet för hälsa och välfärd ska för sin del bidra med experthjälp till beredningen och genomförandet av social- och hälsovårdsreformen.

67 §

Ändringssökande

Ändring i beslut av ett välfärdsområde, i beslut av ett temporärt beredningsorgan som avses i 8 § och i beslut av den temporära HUS-beredningsgrupp som avses i 9 § får sökas på det sätt som i 16 kap. i lagen om välfärdsområden föreskrivs om begäran om omprövning och välfärdsområdesbesvär. Omprövning av ett beslut av ett temporärt beredningsorgan enligt vad som avses i 139 § i lagen om välfärdsområden ska begäras hos beredningsorganet i fråga och efter att dess mandatperiod löpt ut hos välfärdsområdesstyrelsen.

Meningsskiljaktigheter som gäller avtal som är ogiltiga eller som sagts upp med stöd av 29 § i denna lag eller avtalsvillkor, i 30 § avsedda villkor om avtalsvite, ersättning och återkrav av ersättning eller meningsskiljaktigheter som beror på andra avtal som ingås med stöd av denna lag ska behandlas som förvaltningsstvemål i marknadsdomstolen. På förfarandet i marknadsdomstolen vid behandlingen av förvaltningsstvemål tillämpas vad som i lagen om rättegång i

förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om förfarandet i förvaltningsdomstol vid behandlingen av förvaltningstvistemål. I övrigt tillämpas på förfarandet vad som i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) föreskrivs om behandlingen av upphandlingsärenden i marknadsdomstolen och om sökande av ändring i marknadsdomstolens avgöranden. Ändring i ett beslut av marknadsdomstolen i förvaltningstvistemål får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen meddelar besvärstillstånd.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut som gäller avtal som ändrats med stöd av 29 § i denna lag finns i lagen om offentlig upphandling och koncession.

På sökande av ändring i ett beslut av Statskontoret tillämpas vad som föreskrivs i 149 § i lagen om välfärdsområden.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av statsrådet finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

68 §

Avstående från återkrav av statsunderstöd

Om statsunderstöd beviljats för uppförande, anskaffning, ombyggnad eller modernisering av social- och hälsovårdens eller räddningsväsendets byggnader som ägs av en kommun, samkommun eller avtalsbrandkår, och om kommunen, samkommunen eller avtalsbrandkåren överlåter besittningen eller äganderätten till byggnaden, ändrar byggnadens användningsändamål eller om byggnaden eller en del därav tas ur bruk efter den 1 januari 2023 på grund av genomförandet av den aktuella reformen, ska bestämmelserna om återkrav av statsunderstöd inte tillämpas. Byggnadens ägare ska vid behov kunna påvisa att äganderätten eller besittningen har överlåtits, användningsändamålet ändrats eller byggnaden eller en del därav tagits ur bruk på grund av genomförandet av reformen och att detta har skett genom ett beslut fattat av välfärdsområdet med organiseringsansvar för social- och hälsovården och räddningsväsendet.

Denna paragraf tillämpas på statsunderstöd som har beviljats för verksamhet som avses i 1 mom.

1) med stöd av lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992),

2) med stöd av lagen om brandskyddsfonden (306/2003),

3) med stöd av lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004),

4) med stöd av någon annan lag eller enligt anslag som reserverats i statsbudgeten med villkoret att statsunderstödslagen ska tillämpas i fråga om återkrav av statsunderstöd.

8 kap.

Ikraftträdande

69 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021. Bestämmelserna i 3 § träder dock i kraft först den 1 januari 2023.

Nådendal den 29 juni 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru